

Protokoll nr 5 fört vid äldrenämndens sammanträde

Tidpunkt:

Tisdagen 23 juni, 2020, kl. 16:00-16.52

Plats:

Bråvallasalen, Stadshuset, plan 1

Paragrafer: §§1-20, omedelbart justerad §12

Dag för justering:

2020-06-25

Erik Slottner (KD)
ordförande

Mirja Räihä (S)
vice ordförande

Närvarande:

Se sid 2 i protokollet

Ledamöter:

Erik Slottner (KD), ordförande
Mirja Räihä (S), vice ordförande
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Anette Hellström (M)
Georg Lagerberg (M)
Abit Dundar (L)
Ulla Wihlman (MP)
Isak Kupersmidt (C)
Lisa Ahlstrand (S)
Robert Mjörnberg (V)
Kerstin Thelander (V)
Leif Söderström (SD)

Ersättare:

Inger Akalla (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Truls Ljungström (M)
Anna Kers Hagberg (MP)
Anna Simon-Karlsson (C)
Bengt-Olov Tengmark (S), tjänstgörande
Melisa Guner (S)
Elisabeth Persson Grip (V)
Inger Gretzer Qvick (V)

Förhinder:

Ledamoten Felix Finnveden (S)
Ersättarna Christina Huss (M), Paulina Draganja (L),
Fredrik Stiernstedt (S) och Göran Ek (SD)

Tjänstgörande:

Bengt-Olov Tengmark (S) för Felix Finnveden (S)

Närvarande tjänstemän:

Tillförordnad förvaltningschef Raili Karlsson, strategerna Christina Malmqvist och Elisabeth Landström samt nämndsekreterarna Christer Bergman och Tina Jansheden.

I sammanträdet deltog även borgarrådssekreterarna Fredrik Bergström och Mejke Runström.

§ 1. Närvarande

Ordföranden Erik Slottner (KD) öppnar mötet. Ledamöter och ersättares närvaro noteras.

§ 2. Val av justerare

Ordföranden Erik Slottner (KD) valdes att tillsammans med vice ordförande Mirja Räihä (S) justera protokollet.

§ 3. Anmälan av protokollsjustering ÄN 4/2020-05-26

Äldrenämndens protokoll från 2020-05-26 anmäldes.

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna

§ 4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs.

§ 5. Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Ledamoten Leif Söderström (SD) lämnade in en skrivelse angående vilka åtgärder äldreförvaltningen har eller planerar för att utreda omständigheterna kring smittspridningen och dess orsaker på stadens äldreboenden. Dnr 1.6-370/2020.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden överlämnar skrivelsen till äldreförvaltningen för beredning.

§ 6. Förvaltningschefens information/presentation

Tillförordnad förvaltningschef Raili Karlsson presenterade statistik över Covid-19 smitta på särskilt boende samt inom hemtjänst under perioden 14 april till 16 juni 2020.

Strategen Elisabeth Landström presenterade Äldreomsorgens årsrapport 2019.

Strategen Christina Malmqvist presenterade God och nära vård.

§ 7. Äldreomsorgens årsrapport 2019

Dnr 4.1-263/2020

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner rapporten.
2. Äldrenämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna för kännedom.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-05-27

Kommunfullmäktige har gett äldrenämnden i uppdrag att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen. Syftet med årsrapporten är att ge en samlad lägesbild av stadens äldreomsorg och dess utveckling inom verksamhetsområdets olika delar. Rapporten syftar också till att fungera som ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens äldreomsorg samt spridning av utvecklingsarbete och goda exempel inom staden.

I denna tredje upplaga av äldreomsorgens årsrapport redovisas som i tidigare upplagor äldreomsorgens demografiska utveckling och volym i jämförelse mellan stadens fyra regioner (västerort, innerstaden, östra söderort och västra söderort) och stadsdelsförvaltningar samt över tid.

Rapporten är i huvudsak en sammanställning av andra rapporter och redovisningar i syfte att ge en samlad lägesbeskrivning. Där det är möjligt redogörs för skillnader mellan kvinnor och män samt resonemang om tänkbara orsaker.

Underlaget om stadens demografiska utveckling och äldreomsorgens volym bygger på inhämtade statistikuppgifter från bland annat Sweco och stadens verksamhetssystem ”Paraplyet”.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) samt ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande enligt följande:

Äldrenämnden har i uppdrag att utveckla en återkommande årsrapport om äldreomsorgen i Stockholms stad med fokus på kvalitet och likställighet, utifrån väsentliga fakta och data. Årsrapporten syftar till att ge en samlad bild av äldreomsorgen i Stockholms stad samt att möjliggöra jämförelser av data över tid och mellan stadsdelar inom stadens äldreomsorg.

Rapporten visar att det finns stora skillnader i staden och att dessa i vissa fall ökar. Detta är oroväckande. På Östermalm svarar 85 procent att deras hälsotillstånd är mycket eller ganska gott, medan det i några av ytterstadsstadsdelarna är 60 procent. Nöjdheten med hemtjänstens tillgänglighet varierar mellan stadsdelsförvaltningarna med som högst 80 och som lägst 62 procentenheter. Skillnaden mellan antalet beviljade snitttimmar mellan stadsdelarna har ökat med fem timmar per månad, där Spånga-Tensta ligger lägst med 32 timmar och Östermalm ligger högst med 47 timmar per månad när hänsyn var tagen till omsorgstagarnas sammansättning. Nöjdheten med utevistelse hos boende på vård- och omsorgsboenden sjunker och skillnaderna varierar mellan stadsdelsförvaltningarna med som högst 60 och som lägst 43 procentenheter. Även nöjdheten med maten visar på stora skillnader, med som högst 82 och som lägst 59 procentenheter.

Staden behöver en progressiv politik för att minska klyftorna och de stora skillnader som finns mellan stadsdelar och mellan grupper av stockholmare.

Trots att personalkontinuiteten är en av de viktigaste faktorerna för den enskildes trygghet finns den omnämnd vid enbart ett tillfälle i den blågröna majoritetens budget, vilket nu visar sig i något sämre siffror jämfört med förra året. För att uppnå en god personalkontinuitet krävs politisk vilja och fasta anställningar på heltid. I årsrapporten förklaras att flera av de privata utförarna som har ovanligt god personalkontinuitet har personal, vanligen timanställd, som enbart går till ett visst antal kunder och att denna personal ofta arbetar sex dagar i veckan. Vidare redogörs för att utförare med relativt få kunder har en bättre kontinuitet än utförare med många kunder eftersom de har få antal anställda och i snitt färre antal kunder än de

kommunala eftersom de privata utförarna har möjlighet att ange max antal kunder, samt har möjlighet att ange ett begränsat geografisk upptagningsområde. Större privata utförare har liknande resultat som de kommunala utförarna på kontinuitetsmätningarna.

Vi socialdemokrater har i vårt budgetalternativ ett målvärde på 8 personer under en 14 - dagarsperiod och för oss är det viktigt att sträva efter en ökning av personalkontinuiteten och de stora variationerna mellan stadsdelar behöver utredas och goda exempel spridas. Vi efterlyser att årsrapporten även inför statistik om sjukfrånvaro och anställningsformer.

§ 8. Yttrande över revisionskontorets årsrapport dnr 3.1.4-22/2020 för äldrenämnden

Dnr 1.4-258/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden åberopar detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande över stadsrevisionens årsrapport.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-05-27.

Årsrapporten redovisar det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av äldrenämndens verksamhet och ekonomi avseende 2019.

Revisionskontorets sammantagna bedömning är att äldrenämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt att lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts. Vidare anser kontoret att äldrenämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning.

Revisionskontoret ger förvaltningen ett antal rekommendationer, bland annat vad gäller förebyggande arbete inom psykisk ohälsa och att Stockholms trygghetsjour bör säkerställa att dokumentationen av kvalitetsarbetet omfattar resultatet av utövad egenkontroll.

Vad gäller uppföljningen av tidigare års granskningar anser kontoret att det återstår arbete med att granska nämndens delegationsordning samt intäkts- och inköpsprocessen. Äldreförvaltningen arbetar för att under 2020 genomföra de rekommendationer som revisionskontoret ger.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Årsrapporten visar på behov av utveckling inom några av nämndens verksamheter, bland annat rörande arbetsituationen på avdelningen Stockholms Trygghetsjour samt uppföljning och analys av stadens förebyggande arbete riktat mot äldre.

Nämnden har enligt rapporten bedömt att nämndmålet "Äldrenämnden är en bra Arbetsgivare" endast uppfylls delvis, vilket enligt härleds till arbetsituationen på Stockholms Trygghetsjour, det är av stor vikt att de arbetsmiljöproblem som finns inom verksamheten åtgärdas i dialog med de anställda och berörda fackliga organisationer, för att hitta långsiktig lösning och få till en god arbetsituation för alla. Under 2020 ska en omorganisation genomföras och det är ofta en känslig process och det är av stor vikt att det genomförs på bästa tänkbara sätt och att personalen känner att det ska leda till att förbättra deras arbetsituation.

Vid införandet av förebyggande åtgärder, utbildningar, riktlinjer och nya arbetssätt bör krav på systematiskt uppföljningsarbete finnas inom samtliga verksamheter i äldreomsorgen. I Stiftelsen äldrecentrums rapport Stockholm SNAC 2019 framhålls vikten av kunskap och kompetens för att analysera och dra slutsatser av olika former av systematisk uppföljning.

Slutligen hoppas vi att det intensifierade arbetet för att motverka psykisk ohälsa bland äldre får effekt och att detta arbete, om det framkommer behov, får utökade resurser i kommande budget.

§ 9. Remiss av Betänkande av utredningen om välfärdsteknik i äldreomsorgen – Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)

Dnr 1.6-261/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-05-27

Regeringen beslutade den 16 augusti 2018 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att se över och lämna förslag på åtgärder som kan främja införandet av välfärdsteknik för ökad trygghet och som stärker självständighet och livskvalitet för äldre och som avlastar personal och moderniserar verksamheten (dir. 2018:82, bilaga 1). Utredningen har resulterat i betänkandet Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14).

I utredningen sammanfattas ett flertal faktorer som hindrar ett bredare införande av välfärdsteknik, bland annat en osäkerhet kring de juridiska förutsättningarna att tillhandahålla välfärdsteknik till personer med nedsatt beslutsförmåga. Utredningen lämnar lagförslag som ska möjliggöra just detta, men också gällande informationssäkerhet och den personliga integriteten. En viktig utgångspunkt har varit att lagändringarna inte ska möjliggöra tvång.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot

beslutet till förmån för deras eget förslag till beslut enligt följande:

1. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämna det till kommunstyrelsen
2. Därutöver tillföra:

Vänsterpartiet godkänner förvaltningens remissvar och instämmer i att utredningen på ett tydligt vis ringar in stora delar av de utmaningar som finns inom äldreomsorgen vid införandet av välfärdsteknik.

Begreppet ”välfärdsteknik” är svårdefinierat och brett, det saknas i mångt och mycket en enhetlig definition precis vad som menas mellan olika länder och för den delen olika verksamheter. I Sverige har synen på begreppet oftast utgått från ett brukarcentrerat digitaliseringsperspektiv. Exempelvis har Danmark och Norge haft bredare definitioner av välfärdsteknik där även arbetsmiljöverktyg och hjälpmedel såsom liftar etc. inkluderas på ett annat vis än i den Svenska strategin. Det är vår fasta övertygelse att en produktiv väg framåt är just att inkludera hjälpmedel på ett tydligare vis i definitionen av välfärdsteknik. Det brukarcentrerade perspektivet har i bästa fall inneburit förbättringar även för personalens arbetsmiljö, men ofta har det dessvärre också inneburit påtagliga arbetsmiljöproblem. Fackförbundet Kommunals rapport ”Välfärdsteknik för trygghet, hälsa och utveckling i arbetet”, lyfter tex en frekvent brist på risk och konsekvensanalyser vid införandet av olika digitala lösningar utifrån ett arbetstagarperspektiv.

Välfärdsteknik för med sig stora möjligheter till ökad livskvalitet och säkerhet för omsorgstagarna, det kan även bidra till att utöka den enskildes självständighet och livskvalitet i stort. Rätt implementerad kan också välfärdsteknik förbättra arbetsmiljön för de anställda inom vård och omsorg och frigöra tid för omsorgen vilket i sin tur leder till kvalitetsökningar för den enskilde medborgaren. Detta understryks också i utredningen ”Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg av äldre”, det vill säga kopplingen mellan en god arbetsmiljö och kvalitet i omsorgen i sammanhanget av teknikimplementering. Även rapporten detta ärende behandlar fokuserar brett på rätt tillämpad tekniks positiva inverkan på arbetsmiljön.

Införandet av teknik kan också innebära utmaningar, exempelvis så kan det innebära stora förändringar av arbetets karaktär och ställa kommunernas anställda inför behov av ny kunskapsinhämtning. Utifrån det perspektivet ställer den

välståndstekniska utvecklingen i framtiden stora krav på kommunernas utbildningsinsatser för befintlig och ny personal för att möta de nya kompetenskrav som kommer att uppstå inom vård och omsorg, vilket förvaltningen förtjänstfullt lyfter i remissvaret. Samtidigt kan detta innebära en ökad attraktivitet för de yrken som berörs och vara en del i att säkra framtidens personalförsörjning.

Arbetstagarna måste vara delaktiga i framtagandet av lämplig välståndsteknik, medarbetardriven innovation, där syftet måste vara just kvalitetsförbättringar och förbättrad arbetsmiljö, inte en försämrad personaltäthet. Detta är centralt även för Vänsterpartiet och tillsättandet av mer resurser och motverkandet av effektiviseringar och nedskärningar kommer även framgent vara ett av våra primära fokusområden! Självfallet är det alltid förtjänstfullt om införandet av teknik kan minska kostnader men det får aldrig vara huvudmålet.

Ett inkluderande av teknikinförande i det ordinarie arbetsmiljöarbetet där arbetstagarna ges rätt förutsättningar att delta och utforma detsamma är den utveckling vi strävar mot. Även rapporten som är föremål för detta ärende lyfter på ett antal ställen samma frågeställningar vilket vi anser är bra.

Särskilda uttalanden

Ordföranden Erik Slottnér (KD), ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), ledamoten Abit Dundar m.fl. (L), ledamoten Isak Kupersmidt m.fl. (C) samt ledamoten Ulla Wihlman m.fl. (MP) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande enligt följande:

De nya möjligheter som digitala hjälpmedel skapar inom äldreomsorgen kan innebära många förbättringar för såväl den enskilde omsorgstagaren som för äldreomsorgen som helhet. Vi tycker att det är bra att en utredning nu har tagit ett helhetsgrepp om digitala hjälpmedel inom äldreomsorgen med många bra förslag för hur arbetet med dessa frågor ska ske framöver. Utredningen lyfter fram att det är viktigt att den vård och omsorg som ges, gör det utifrån den enskilde individens egna behov och intressen. Detta är, som också sägs i utredningen, komplexa etiska frågor, i synnerhet när det gäller personer som har en nedsatt beslutsförmåga. Utredningen föreslår att legitimerad vårdpersonal tillsammans med biståndshandläggare ska fatta dessa beslut men att det ”inte utesluter” att man beaktar även önskemål från anhöriga. Vi menar dock att det kan vara svårt för personal inom vård- och omsorg att fullt ut se till enbart individens behov och intressen då dessa också är vård- och omsorgsgivare. Även om själva beslutet ligger hos

vårdpersonal och biståndshandläggare anser vi att det är viktigt att de anhörigas (eller ställföreträdares) uppfattning ska inhämtas vid beslut om insatser med digitala hjälpmedel.

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi instämmer i förvaltningens synpunkter och förslag och vill precis som förvaltningen och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor lyfta fram vikten av att fokus vid införande av välfärdsteknik bör ligga på brukarperspektivet. Insatser som möjliggör för individen att leva ett självständigt liv ska erbjudas innan behovet finns, för att individen ska ges en möjlighet att förstå och lära sig teknikens syfte för att kunna tillgodogöra sig den när den behövs i ett senare skede av sjukdomsförloppet.

Kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen är en stor utmaning och en modern äldreomsorg med en hållbar arbetsmiljö kan bidra till att attrahera nya medarbetare och öka intresset för att arbeta inom äldreomsorgen.

§ 10. Remiss av God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

Dnr 1.6-292/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-05-18.

Sammantaget anses det att förslagen i denna utredning tillsammans med förslag i tidigare betänkanden utgör grunden för en reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem. Utredaren anser att staten under omställningsperioden 2021–2027 bör samla flera av de ekonomiska satsningar som regleras i olika överenskommelser mellan regeringen och SKR, i en övergripande överenskommelse om en God och nära vård. Utredaren menar att konsekvenserna av utredningens förslag för att stärka samverkan kommer att påverka kommunerna på samma sätt som regionerna. För att tydliggöra kraven på samverkan föreslår utredningen att regioners och kommuners särskilda samverkansansvar med varandra vid planering och utveckling av hälso- och sjukvården ska förtydligas, vilket äldreförvaltning instämmer i. Äldreförvaltningen vill framföra vikten av att säkerställa framtidens rekryterings- och kompetensbehov när det gäller kvalificerad hälso- och sjukvård på särskilda boenden, då de äldre har mer omfattande hälso- och sjukvårdsbehov.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi ser positivt på förslagen i utredningen God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem och tror att de kan bidra till att utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården.

Under alltför lång tid har primärvården fått fler uppdrag, men inte tillräckliga resursförstärkningar. I region Stockholm har vårdvalen urholkat den offentliga ekonomin. En stark primärvård med tillräckliga resurser är en förutsättning för en god och jämlik hälsa.

Under coronapandemin har brister inom vård och äldreomsorg blivit uppenbara. Det behövs mer samverkan mellan primärvård och kommuner. Det är viktigt att återuppta arbetet med att kommunalisera hemsjukvården, som enligt utredningen föreslås byta namn till hälso- och sjukvård i hemmet, så snart som möjligt.

Vad gäller förslagen om hur läkare och fysioterapeuter som bedriver verksamhet enligt lagen om läkarvårdsersättning (LOL) och lagen om ersättning för fysioterapi (LOF) kan integreras i den ordinarie primärvården och dess vårdvalssystem samt i övrig öppenvård lämnar utredaren två förslag.

Det ena förslaget innebär att det ska vara obligatoriskt för regionen att inrätta valfrihetssystem även inom psykiatri och fysioterapi.

Vårdvalen måste granskas kritiskt. Vissa vårdval har bidragit till att fler fått tillgång till vård medan andra har lett till en överetablering och ökade kostnader. Utvärderingar visar att införandet av vårdval främst gynnat grupper med högre välstånd men med lägre sjuklighet och effekterna på folkhälsan har varit små. Nya insatser mot psykisk ohälsa behövs men ska främst stödja och inte splittra primärvården.

Det andra förslaget består i att vidareutveckla befintligt system till ett nationellt utformat system som syftar till att skapa långsiktighet och förutsättningar för mindre vårdetableringar i geografiska områden där tillgången till vård är mindre. Om detta scenario kan bidra till en jämlikare vård i hela landet och inte innebär ett ingrepp i det kommunala självstyret anser vi att detta scenario är att föredra.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Det på remiss lämnade betänkandet "God och Nära vård" har fokus på primärvården. Äldrevården berörs med förslag på samverkan mellan kommuner och regioner för planering och

utformning av kommunens hälso- och sjukvård som kan förväntas ge förutsättningar för personcentrerad vård efter behov, över huvudmannagränserna för äldre patienter i eget boende eller i särskilt boende. För målgruppen äldre patienter är det positivt att utredningen stöder utvecklingen av det samarbetet.

Vi anser dock att för hälso- och sjukvård i hemmet (den nya benämningen av hemsjukvård) är utredningens förslag inte tillräckliga för att lösa den problematik som finns kring samverkan mellan regioner och kommuner, särskilt med hänsyn till att Stockholms Stad inte har avtal med regionen som andra kommuner.

Vi anser vidare att det bör framgå i regionavtalen att regionen avsätter resurser för läkarinsatser i den utsträckning som behövs inom kommunens hälso- och sjukvård. Särskilt viktigt är att det i läkarbemanningen på särskilda boenden finns resurser för att regelbundet besöka de boende, ge stöd till övriga professioner samt även akut kunna ge nödvändiga insatser i olika boendeformer.

Den mediala uppmärksamheten på äldreomsorgen under pandemin, med ett stort antal avlidna patienter på särskilda boenden, har exempelvis präglats av enskilda fallrapporter och olika teorier om orsaker till bristfälligt omhändertagande. Utan att närmare granska dödsfallen kan felaktiga slutsatser dras med oförskyld skuldbeläggning av personal och med felaktigt fokus på vissa uteblivna åtgärder.

Vi anser att Äldrenämnden bör initiera en oberoende granskning för utredning av de dödsfall som inträffat inom kommunens särskilda boenden i egen och privat regi. Denna bör kunna genomföras utan tillgång till patientjournaler med uppgifter från ansvariga på särskilda boende och berörda läkare.

§ 11. Upphandling av enstaka platser i särskilda boendeformer för personer 65 år och äldre i form av profilboende

Dnr 5.1.2-307/2020

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på budgetuppdraget att utreda omfattningen av behovet av profilboende för äldre med psykisk ohälsa i syfte att minska antalet avtalspartners.
2. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att en ny central upphandling av enstaka platser i särskilda boenden för personer 65 år och äldre i form av profilboende, ska genomföras i enlighet med vad som framgår av äldreförvaltningens förslag.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om att ansvaret för centrala ramavtalsupphandlingar av enstaka platser i särskilda boenden för personer 65 år och äldre i form av profilboende, överflyttas från kommunstyrelsen till äldrenämnden, i enlighet med vad som framgår av äldreförvaltningens förslag.
4. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med punkt 2 och 3, uppdrar äldrenämnden till äldreförvaltningen att ta fram förslag till upphandlingsdokument avseende upphandling av profilboende.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-06-01.

Staden har sedan i slutet av 1990-talet upphandlat enstaka platser i särskilda boendeformer för äldre. Den senaste upphandlingen av enstaka platser i särskilda boendeformer för personer 65 år och äldre i form av profilboende genomfördes 2015.

Det pågående ramavtalet avseende profilboende löper ut den 30 april 2021 och kan därmed inte förlängas ytterligare. Det innebär att en ny upphandling behöver genomföras så att ett nytt ramavtal kan börja gälla från och med den 1 maj 2021.

I budget för 2020 ges äldrenämnden i uppdrag att utreda omfattningen av behovet av profilboende för äldre med psykisk

ohälsa i syfte att minska antalet avtalspartners.

Äldreförvaltningen anser inte att det finns något behov av att minska antalet avtalspartners vid en ny upphandling av profilboenden. Upphandlingen bör därmed även fortsättningsvis omfatta profilboenden i hela landet.

Vidare ges äldrenämnden även i uppdrag i budget för 2020 att genomföra en centralupphandling av korttidsboendeplatser. Ansvaret för centrala ramavtalsupphandlingar avseende korttidsvård, får därmed anses överflyttat från kommunstyrelsen till äldrenämnden.

Det är dock fortfarande kommunstyrelsen som ansvarar för upphandling enligt LOU avseende profilboende och därmed även för de ramavtal som tecknas efter genomförd upphandling. På uppdrag av kommunstyrelsen har äldreförvaltningen genomfört dessa typer av upphandlingar sedan 2007 samt förvaltat avtalen.

Det primära syftet med detta ärende är att kommunfullmäktige behöver besluta om att staden ska genomföra en förnyad central upphandling enligt LOU avseende enstaka platser för personer 65 år och äldre i form av profilboende. Ärendet behandlar därutöver även ansvaret för centrala ramavtalsupphandlingar enligt LOU inom äldreomsorgen samt förvaltning av sådana avtal.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden får i uppdrag att ansvara för centrala ramavtalsupphandlingar av enstaka platser enligt LOU för personer 65 år och äldre, även i form av profilboende. Förslaget innebär att ansvaret för dessa upphandlingar, inklusive förvaltning av avtalen, permanent överflyttas från kommunstyrelsen till äldrenämnden.

I de fall kommunfullmäktige antar äldreförvaltningens förslag, behöver kommunfullmäktige också besluta om förändrat reglemente för äldrenämnden, så att äldrenämndens ansvarsområde i fortsättningen även omfattar centrala ramavtalsupphandlingar inom äldreomsorgen.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 12. Fördelning av stimulansmedel för främjande av psykisk hälsa och stärkt suicidpreventivt arbete

Dnr 3.4-326/2020

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av stimulansmedel.
2. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-06-01.

Utifrån den nationella överenskommelsen om insatser inom psykisk hälsa har Stockholms stad tilldelats stimulansmedel för 2020. Äldreförvaltningen har erhållit 1,0 mnkr för att *främja psykisk hälsa* (utvecklingsinsatser) och 4,0 mnkr för *stärkt suicidpreventivt arbete* (suicidprevention).

Av de stimulansmedlen som tilldelas äldrenämnden planerar äldreförvaltningen att genomföra stadsövergripande insatser omfattande 270 tkr. Äldreförvaltningen föreslår att 830 tkr för utvecklingsinsatser och 3 900 tkr för suicidprevention fördelas till stadsdelsförvaltningarna. Medlen fördelas utifrån den fördelningsnyckel som användes för att fördela medel till äldreomsorgen i budget 2020. Stimulansmedlen ska användas under 2020 inom ramen för sitt syfte.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) samt ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar att Stockholm tilldelats statsbidrag för att främja psykisk hälsa och för ett stärkt suicidpreventivt arbete, men hade gärna sett att stimulansmedlen använts till några större satsningar med en tydlig utvärdering för att sedan kunna överföras till alla delar av äldreomsorgen för att verkligen

kunna göra skillnad. Stadsdelarnas möjlighet att utveckla befintligt arbete enlighet med bidragens intentioner blir begränsade när medlen är små. Risken är stor att effekterna som önskas uteblir.

I ärendet står att stimulansmedlen fördelas utifrån den fördelningsnyckel, baserad på befolkningsstrukturen i stadsdelsförvaltningarna, som användes för att fördela medel till äldreomsorgen i budget 2020. Några stora riskfaktorer vad gäller suicid är hög ålder, manligt kön, fattigdom, låg utbildningsnivå, arbetslöshet, erfarenhet av krig, väpnad konflikt eller katastrof vilket vi anser bör tas hänsyn till i fördelningen av stimulansmedlen.

§ 13. Komplettering av fördelning av stimulansmedel inom äldreomsorgen

Dnr 3.4-107/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget till komplettering av ärendet ”Fördelning av stimulansmedel för att motverka ensamhet bland äldre och för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom” (Dnr 3.4-107/2020)

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-05-27.

Regeringen har beslutat att Socialstyrelsen under 2020 får använda 610,0 mnkr för att säkerställa en god vård och omsorg för personer med demenssjukdom samt för att motverka ensamhet bland äldre. Stockholms stad har tilldelats totalt 45,9 mnkr. I Stockholms stad har äldrenämnden uppdraget att administrera och fördela stimulansmedlen till stadens verksamheter inom äldreomsorg, oavsett regiform.

Äldrenämnden beslutade på sammanträdet den 21 april om att fördela dessa 45,9 mnkr till 55 olika verksamheter inom kategorierna dagverksamhet, hemtjänst, vård- och omsorgsboende, träffpunkter och beställarenheter.

Äldreförvaltningen föreslår att ärendet kompletteras med att Aman Care AB tilldelas 60 986 kronor av de 150 000 kronor de ansökt om. Utgångspunkterna för beviljandet är samma som för övriga ansökningar som inkommit för dessa stimulansmedel.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 14. Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 1 år 2020

Dnr 4.1-323/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 1 år 2020 till kommunfullmäktige.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-05-27.

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 1 år 2020. Vid periodens slut, den 31 mars, fanns totalt 126 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 15. Anmälan av ekonomisk månadsrapport för maj 2020

Dnr 1.2.2-99/2020

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-06-11

Enligt stadsledningskontorets anvisningar för nämndernas arbete med uppföljning av budget ska varje nämnd ta fram en månatlig ekonomirapport med årsprognos och redovisa till stadsledningskontoret och respektive nämnd.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 16. Anmälan av ordförandebeslut om Köhantering och förmedling av lediga platser till vård- och omsorgsboenden under Covid-19

Dnr 6.4-303/2020

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Förlängning av ordförandebeslut om Köhantering och förmedling av lediga platser till vård- och omsorgsboenden under Covid-19 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 17. Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) från sammanträde den 16 juni 2020

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) sammanträde från den 16 juni 2020 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 18. Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 11 juni 2020

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 11 juni 2020 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 19. Postlista för 1-31 maj 2020

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Postlista för 1-31 maj 2020 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 20. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

Mötet avslutades.

Vid protokollet